

Bsc algebra2 alapszintű gyakorlat

Második alkalom (2007. február 18–22)

1. Invertáljuk Gauss-elimináció segítségével az alábbi mátrixokat. Ellenőrizzük szorzással a kapott eredményeket. Írjuk fel a harmadik és a negyedik mátrix inverzét a ferde kifejtési tételből kapott képlet segítségével is.

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 1 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 & -3 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

2. Altér-e a W halmaz a V vektortérben az alábbi esetekben?

- $V = T[x]$ a T test felett, W a páros fokú polinomok, és a zéruspolinom.
- $V = T[x]$ a T test felett, W a legfeljebb tizedfokú polinomok, és a zéruspolinom.
- V a komplex számok vektortere $\mathbb{R}$ illetve $\mathbb{C}$ felett, és $W = \{z \mid \operatorname{Re}(z) = 0\}$.
- V a sík $\mathbb{R}$ felett, W pedig az első és harmadik síknegyed uniója.

IHF. Ágoston István túloldali, 9. feladata.

Gyakorló feladatok mátrixok szorzására

3. Számítsuk ki az 5×5 -ös $N = ((n_{ij}))$ mátrix első öt hatványát, ahol $n_{ij} = 1$, ha $i - j = 1$, és 0 egyébként. Tegyük fel, hogy egy $n \times n$ -es $M = ((m_{ij}))$ mátrix főátlójában és ez alatt csupa nulla van (azaz $m_{ij} = 0$ ha $i \geq j$). Bizonyítsuk be, hogy $M^n = 0$.

4. Bizonyítsuk be, hogy két felső háromszög-mátrix szorzata is felső háromszög-mátrix. Mi áll a szorzat diagonálisában?

5. Jelölje $E^{(ij)}$ azt a mátrixot, amelynek i -edik sorában a j -edik elem 1, és minden más eleme 0. Mi történik, ha egy mátrixot balról illetve jobbról megszorozunk $E^{(ij)}$ -vel? Van-e olyan 3×3 -as A mátrix, amellyel a balszorzás tetszőleges 3×3 -as X mátrix első sorának elemeit megkétszerezi, az X többi elemét pedig ellentettjére változtatja? Van-e ilyen A akkor, ha balszorzás helyett jobbról akarunk szorozni?

6. Számítsuk ki az alábbi szorzatokat.

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^2, \quad \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}^2, \quad \begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} \cos \beta & -\sin \beta \\ \sin \beta & \cos \beta \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & \alpha \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^n.$$

7. Legyenek A és B $n \times n$ -es mátrixok, számítsuk ki $\operatorname{tr}(AB - BA)$ értékét. Itt $\operatorname{tr}(M)$ az M négyzetes mátrix **nyomát**, azaz a főátlóban álló elemek összegét jelöli.

8. Az M és N mátrixok **felcserélhetőek**, ha $MN = NM$. Keressük meg az összes olyan háromszor hármas mátrixot, amely az $E^{(23)}$ -mal felcserélhető (lásd 5. feladat), és azokat is, amelyek **minden** háromszor hármas mátrixszal felcserélhetőek.